

סבידור

התפקיד שעשה

את האדם

בעד הצנעה גלויה, והפך כוללילה, לדמות כמעט היסטורית. למשקיפים לא היה צל של ספק, שאיש מקודמיו — יוסף שפרינצק, רפאל ניר, קדיש לוז, ישראל ישעיהו, יצחק שמיר, יצחק כרמן — לא היה מעז לעשות כדבר הזה.

הוא הפך יושב ראש הכנסת הראשון, שהעדיף את כבוד הבית, את הדמוקרטיה ואת כללי הפרלמנטאריזם ההוגן, על האינטרס הצר של מיסלגתו. את זה אי אפשר יהיה לקחת ממנו.

אמנון רובינשטיין, מומחה למישפט קונסטיטוציוני, הסביר ליו"ר, שהי חשאיות נועדה להגן על הבוחרים, ולא על הנבחרים, החייבים דין וחשבון לבוחריהם. סבידור הקשיב כנשימה עצורה. הוא שקל, נועץ ביועצים המישפטיים, התלבט קשות ולעיני כל. נראה היה בעליל, שסבידור מבין היטב שהכרעה מוסרית, ממלכתית, עלולה לגרוע את הקאריירה הפרלמנטארית שלו, לגמור אותו במיפלגה הליברלית. הוא החליט לפי צו, מצפונה, ולפי כללי הצדק הטיבעי. סבידור הכריע

הנלהב, להיות הח"כ הכי מגוחך בכנסת התשיעית — זהו הישג מרשימים, יש כליך הרבה מתחרים." כעבור שש וחצי שנים עקב גם צדוק כנשימה עצורה אחרי יו"ר הכנסת העשירית, מנחם סבידור, כשהוא מנהל את ישיבת הכנסת הגורלית, על הקדמת הבחירות, בתקיפות, כיושר ובאומץ לב חסרי תקדים בתולדות הכנסת.

ארכעת הח"כים הצעירים של הליכוד — רוני מילוא, אהוד אולמרט, מיכה רייסר ומיכאל קליינר — השתוללו באולם המליאה. חבריו לסיעה איימו עליו בגלוי. הם דרשו ממנו שהצנעה על הקדמת הבחירות תהיה חשאית, בתקווה שה"כים איני טרסנטים יצביעו בחריירחרים עבור עצמם, בניגוד למיפלגתם ולבוחריהם. מנגד עמדה האופוזיציה, וח"כ

המליאה, החליפו ביניהם מבטים מבורחים. סבידור שוב משתולל. שרהביטחון, עזר וייצמן, נשא את עיניו לעיתונאים, וקרץ לעברם בעליצות חברמנית, משל היה חברים לחוויה המגנרדת, אבל המשעשעת הזאת.

מספסלי האופוזיציה התרומם לפתע שרהמישפטים לשעבר, חיים צדוק, נאנח בכבדות וחש החוצה. גם אתה מפליטי סבידור? נשאל כמעלית העולה לחררי הסיעות בקומה החמי"שית. "כן? ענה צדוק. הטימטום הזה עולה לי על העצבים. קשה להאמין שאפילו הליברלים שלחו איש כזה לכנסת."

כעבור ימים אחדים הגיש צדוק את התפטרותו מהכנסת. קשה לומר שהוא עשה זאת דווקא בגלל סבידור, אבל צדוק ביטא את היחס הכללי לליברל

חדשים אחרים אחרי המהפך של 1977, שהעלה את הליכוד לשולטון, נשא יו"ר חטיבת הליברלים בכנסת, מנחם סבידור, נאום נלהב בכנסת. בראש שולחן המזי שלה המתין מנחם בגין לתורו. הוא התבונן בנואם בעיניים הסרותיבהקה ותוסף באצי בעותיו על השולחן בקוצרי רוח. סבידור, נישא על גלי רתוריקה ניצית בעברית עילגת ובטון בומבאסטי, לא חש כלל במורת רוחו של המנהיג.

מפעם לפעם נעץ כראשיהמשלה מבט כוחן, כאילו המתין לאישור. הינהונו המנומס של בגין היווה עבורו אור ירוק, לשטף חרש על נאום. חברי הכנסת, שמילאו את אולם

יו"ר סבידור בתערוכת תמונות בשבע שנות